

Web and HTTP

- اپلیکیشن وب یکی از مهم ترین اپلیکیشن ها در اینترنته.
- در اوایل دهه ی ۱۹۹۰ اینترنت فقط برای متخصصان بود. در سال ۱۹۸۹ ، وب توسط آقای **Berners-Lee** معرفی شد و بعد ها به یه پلت فرمی تبدیل شد که همه میتونستن ازش استفاده کنن.
- در اون زمان شبکه هایی که برای اطلاعات استفاده می شدن ، شبکه های **broadcast** مثل تلویزیون و رادیو بودن . ولی وب ویژگی هایی مثل : ۱- **on-demand** داره ، یعنی به جای اینکه برنامه توسط شخصی غیر از ما باشه، ما هر زمان بخوایم به اطلاعات و سرویس ها دسترسی داریم و ازشون میتونیم استفاده کنیم.
- ۲- هرکسی میتونه با قیمت ارزان **publisher** بشه ، یعنی نظرات خودش رو بیان کنه ، **document** هاشو در معرض دید سایرین بذاره و صداشو به گوش همه برسونه.
- ۳-توی وب فایل هایی از قبیل تصاویر و فیلم و ... هست و شبیه به مناظر طبیعی هست و همین حس طبیعی بودن رو به مخاطب القا می کنن.

اصطلاحات :

- **Web page** : اون مجموعه ای از آبجکت هاست که میتونن داخل وب سرور های مختلف ذخیره بشن .
- این آبجکت ها میتونن **HTML file** ، تصاویر به فرمت های متفاوت (مثل **JPEG**) ، **java applet** ، **audio file** و ... باشن.
- معمولا **Web page** ها به **base HTML-file** دارن که این فایل محل هر کدوم از آبجکت های دیگه رو داخل **Web page** و رفرنس اون ها رو در اختیار ما میذاره . هر آبجکتی به **url** داره ، که به آدرس یونیکه ، و تمام آبجکت ها توسط **url** مخصوص خودشون قابل دسترسی هستن.
- url** از دو قسمت **host name** و **path name** تشکیل شده.
- host name** نام اون نودی هست که آبجکت در اون قرار گرفته .
- path name** مسیر دایرکتوری ای هست که ما باید در نود طی کنیم تا به محلی که توی فایل سیستم سرور قرار گرفته دسترسی پیدا کنیم.
- فایل **base HTML** جایگاه آبجکت ها توی **Web page** و **url** مربوط به اون ها رو هم تعیین می کنه. **Browser** ما وقتی به **base HTML-file** رو تقاضا می کنه و بعد قسمت های مختلف اون رو **parse** و بررسی می کنه ، تگ های مختلف رو ویزیت می کنه ، و اون تگ هایی که متناسب با اون **url** هستن رو دوباره تقاضای

دریافتشون رو از سرور می کنه و توی اپلیکیشن وب طبق قواعد **HTML** به کاربر نشون میده.

پروتکل HTTP (Hyper Text Transfer Protocol):

- پروتکل **HTTP** قلب تکنولوژی وب هست. ما ازین پروتکل برای ارتباط بین کلاینت و سرور استفاده می کنیم.
- به صورت عمده توی پروتکل **HTTP** پیام ها دو نوع هستن، **request** و **response** . **request** ها توسط کلاینت فرستاده میشن و **response** ها توسط سرور گرفته میشن.
- پروتکل **HTTP** هم مثل سایر پروتکل ها دوتا **side** داره ، یه **side** سمت سرور و یه **side** سمت کلاینت پیاده سازی میشه.
- توی اپلیکیشن وب ، کلاینت و **browser** می تونن به جای همدیگه استفاده بشن چون اون مازولی که نقش کلاینت رو ایفا می کنه **browser** هست . **browser** (طبق قاعده ی **HTTP**) تقاضا رو برای سرور ارسال می کنه و جواب ها رو به نحو مناسب تفسیر و نمایش میده.
- **Server** هم منتظر دریافت تقاضاهای **HTTP** هست و وقتی دریافت کرد ، اگه توی اون تقاضا دنبال فایلی باشیم ، سرور میاد با استفاده از **url** ای که داخل پیام **HTTP request** هست اون آبجکت رو توی

فایل سیستم خودش پیدا می کنه و مجددا اون رو طبق قواعد HTTP برای کلاینت ارسال می کنه.

- HTTP از TCP استفاده می کنه. چون کاری که HTTP انجام میده file transferring هست و ما توی این نوع کاربرد نمی تونیم خطا رو تحمل کنیم و باید ارتباط reliable باشه.

- بعد از اینکه request دادن و response گرفتن انجام شد ، ارتباط TCP می تونه بسته بشه.

- پروتکل HTTP یه پروتکل stateless یا بدون حافظه هست .
دلیلش هم اینه که به صورت اولیه ما اطلاعاتی از کاربران توی سرور ذخیره نمی کنیم . مثلاً اگه یه کلاینتی یه بار یه آبجکتی رو از سرور تقاضا کنه ، و دوباره هم این کارو انجام بده ، این طور نیست که سرور بگه این همون آبجکتی هست که قبلاً فرستادم و دوباره طی یه کانکشن دیگه آبجکت رو براش می فرسته.

اینکه ما state یا history کاربرانمون رو داشته باشیم باعث پیچیده شدن پروتکل میشه ، هم باید اطلاعات رو ذخیره و محافظت کنه و هم اگه یکی از دو طرف client/server کرش کنن ، ممکنه اون state ای که از هم دارن با دیگری متفاوت باشه و مجبور بشیم یه مرحله ی هماهنگ کردن state هم داشته باشیم که باعث پیچیده شدن پروتکل میشه . (چون HTTP از اول قرار بوده ساده باشه دیگه ویژگی stateless رو داره)

- بر حسب این که HTTP از چندتا کانکشن TCP استفاده می کنه ، نسخه های مختلف HTTP متفاوت عمل می کنن.

۱- نسخه ی **non-persistent** (ناپایدار) : برای دریافت هر آبجکت به کانکشن TCP ایجاد می کنیم و بعد از دریافت هم اون کانکشن بسته میشه. (به ازای هر آبجکت به کانکشن داریم)

۲- در نسخه ی **persistent** یک کانکشن TCP ایجاد می کنیم، و بعد از اینکه فایل **base HTML** رو دریافت کردیم و متوجه شدیم چندتا آبجکت دیگه احتیاج داریم تا کل **web page** رو داشته باشیم، میایم در قالب همون کانکشن TCP سایر آبجکت ها رو تقاضا می کنیم و از سرور دریافت می کنیم ، و بعد از دریافت همه ی آبجکت ها اون کانکشن TCP بسته میشه .

• مثال : مثلاً به **web page** رو می خوایم دانلود کنیم ، شامل **base HTML** و ۱۰ تا تصویر . اگه نسخه ی **HTTP** ، **non-persistent** باشه ، ابتدا به کانکشن TCP ایجاد می کنیم و برای ایجاد این کانکشن باید به سیگنالینگ بین کلاینت و سرور رخ بده.

کلاینت به پیام **TCP** از جنس **syn** به سرور می فرسته . برای فرستادن پیام احتیاج به ۳ تا سیگنال داریم : ۱- سیگنالی که به سرور می فرستیم **syn** نام داره. ۲- جوابی که سرور میده **syn-ack**

نام داره . ۳- سیگنال بعدی ای که کلاینت به سرور می فرسته هم **ack** نام داره .

به این رد و بدل سیگنال **three-way handshaking** میگن .
بعد از این پیام های کنترلی می تونیم بگیریم ارتباط **TCP** شکل گرفته.
- مثلاً در سیگنال اولی که کلاینت برای سرور می فرسته ، مشخص می کنه که سگمنت هایی که قراره بفرسته با چه عددی شروع می کنه به شماره گذاری کردن. (به خاطر اینکه ارتباط **TCP** به ارتباط **reliable** هست و نباید ترتیب بسته ها به هم بریزه) به این کار، میگن **initial sequence number** که در سیگنال اول انجام میشه.

- بعد از اینکه سرور سیگنال اول رو دریافت کرد ، **initial sequence number** ای که خودش انجام میده به همراه یه سری اطلاعات دیگه در سیگنال دوم برای کلاینت می فرسته .
- در آخر هم یه سیگنال **ack** از کلاینت به سرور فرستاده میشه که ارتباط **TCP** شکل بگیره.

- در دوتا سیگنال اول ، فقط سیگنال های کنترلی رو و بدل میشه و توی قسمت دیتا شون چیزی نیست ، ولی توی این سیگنال سوم داخل قسمت دیتا ، پروتکل های لایه اپلیکیشن می تونه وجود داشته باشه و ما در قالب هدر اون بسته ، ارتباط **TCP** رو در سیگنال سوم

ایجاد می کنیم. برای همین اصطلاحاً میگویند سیگنال سوم ، -pig
back همیشه!

- برای دریافت اولین آبجکت که همون **base HTML** هست ، ابتدا
دوتا سیگنال فرستاده میشه (اول از کلاینت به سرور و بعد از سرور به
کلاینت) سیگنال سوم هم در قسمت داده اش ، **HTTP request**
قرار داده میشه و مشخص می کنه که باید به عنوان اولین آبجکت
فایل **base HTML** باید برای کلاینت فرستاده بشه. بعد از دریافت
سیگنال سوم هم سرور میاد با توجه به **url** این آبجکت ، محلش رو
پیدا می کنه و در پیام چهارم فایل **base HTML** رو برای کلاینت
میفرسته.

- بعد از پیام چهارم ، ارتباط **TCP** بسته میشه و از بین میره.
- توی مرحله ی پنجم ، بر اساس اون فایل **base HTML** ای کلاینت
دریافت می کنه ، می تونه بفهمه چه آبجکت های دیگه ای در اون
web page وجود داره . مثلاً توی این مثال ۱۰ تا تصویر به فرمت
jpeg داریم . با توجه به **url** ای که از طریق **base HTML** دریافت
کردیم ، می تونیم دوباره برای دریافت هر کدوم از این آبجکت ها
همین روند رو که برای دریافت **base HTML** انجام دادیم تکرار
کنیم.(برای هر تصویر به نوبت این کار انجام میشه)

- تاخیری که این فرایند برای دریافت کل **web page** با تمام آبجکت هاش احتیاج داره ، کافیه تاخیر دریافت هر آبجکت رو ضرب در تعداد آبجکت ها کنیم .

RTT(Round Trip Time) به زمانی میگن که طول می کشه یه

بسته ی کوچک مسیر بین کلاینت و سرور و بره و برگرده.

برای این میگیریم بسته ی کوچک (**small packet**) ، چون می

خواهیم تاخیر **transmission** رو در نظر بگیریم و فقط تاخیر مسیر

رو در نظر بگیریم . توی سیگنال های اول و دوم و سوم چون فقد

سیگنال های کنترلی داریم طول بسته کوچک هست و میشه از

تاخیر **transmission** صرف نظر کرد . اما توی سیگنال چهارم که

داره فایل ارسال میشه ، بسته بزرگ هست و ممکنه تقسیم بشه به

چندتا سگمنت و سرور این ها رو به کلاینت بفرسته، و اینجا تاخیر

transmission هم مقدار قابل ملاحظه ای میشه و متناظر با حجم

بسته تقسیم بر **throughput** مؤثری هست که بین کلاینت و سرور

وجود داره .

پس کل زمان دریافت یه آبجکت میشه :

2RTT + file transmission time

file transmission time = length of file / throughput

در نهایت برای زمان دریافت کل صفحه ی وب، باید این زمان رو

ضرب در تعداد کل آبجکت ها بکنیم.

- توی نسخه ی **non-persistent** اتلاف منابع زیاده چون به ازای هر آبجکت یه **RTT** داریم و سیستم عامل باید برای هر کانکشن **TCP** یه سری منابع رو در اختیار سوکت قرار بده. این منابع از جنس بافر و تایمر هستن و اینا باعث اتلاف منابع تو سیستم عامل سمت سرور میشه.

- معمولاً تو نسخه ی **non-persistent** میان از روش **parallel TCP connection** استفاده می کنن ، یعنی وقتی **base html** رو توی رو توی **transaction** اول دریافت کردیم ، بعد همه ی اطلاعات راجع به سایر آبجکت ها رو در اختیار داریم ، مثل **url** . به جای اینکه این ها رو به صورت تک تک از سرور درخواست کنیم ، به صورت موازی در خواست می کنیم و کانکشن های **TCP** به صورت موازی شکل می گیرن . این باعث میشه در خواست های **TCP** ، **overlap** پیدا کنن و تاخیر کمتر بشه.

بنابراین کل تاخیر برابر میشه با **4 RTT** به اضافه ی تاخیر **transmission** کانکشن اول ، به اضافه ی ماکزیمم تاخیر **transmission** بقیه ی کانکشن ها . البته گاهی وقت ها مواردی پیش میاد که به جای ماکزیمم ، مجموع همه ی این تاخیر ها رو حساب می کنیم. (چه مواردی؟ -> سوال تالار گفتگو)

• نسخه ی **persistent** :

- نسخه ی **HTTP 1.1** از این نوع هست.
- توی **persistent HTTP** وقتی یه کانکشن **TCP** ایجاد کردیم برای دریافت فایل **HTML**، اون کانکشن از بین نمیره و سرور اون کانکشن رو باز نگه می داره ،و بعد **browser** وقتی اون فایل **base HTML** رو دریافت می کنه ، و متوجه میشه چه آبجکت های دیگه ای در اون **web page** هست، اون ها رو از طریق همون کانکشن **TCP** تقاضا می کنه و دریافت می کنه و دیگه **three-way handshaking** نداریم.
- درسته که توی نسخه ی **persistent** ، برای هر آبجکتی تقاضای یه ارتباط جداگانه نمی کنیم و **overhead** تقاضای جدید نداریم ، ولی همین **sequential** رفتار کردن باعث تاخیر زیادی میشه .
مکانیزمی که اینجا استفاده می کنیم برای کم کردن تاخیر ، **pipe** نام داره .
- روش **pipe line** به این شکله که بعد از دریافت فایل **base-html** به تعداد بقیه ی آبجکت ها به صورت **back-to-back** درخواست میدیم و دیگه منتظر جواب اون ها از سرور نمی مونیم و بعد از همه ی درخواست ها ، سرور میاد یکی یکی جواب همشون رو میده. این پیام ها که از جنس **request** هستن پیام های کوچکی هستن و زمان ارسالشون رو توی فرمول میتونیم نادیده بگیریم ، پس 3 تا

RTT داریم و به تعداد آبجکت ها **transmission delay** که جمع این ها ، از مقدار تاخیر در حالت عادی ای که نسخه ی **persistent** داره کمتره.

- لازم نیست همه ی آبجکت هایی که روی یک صفحه ی وب هستن ، روی یه سرور هم باشن ، بلکه این آبجکت ها **url** دارن و این **url** ها قسمت **host name** شون لزوما مثل هم نیست و ممکنه برای آبجکت های مختلف ارتباط های **TCP** با سرور های مختلف برقرار کنیم.

- همونطور که گفتیم دو نوع پیام **HTTP** داریم ، **request** و **response**.

• HTTP request message

- پیام های **HTTP** به فرمت **ASCII** هستن و **human-readable** هستن. دلیلش هم اینه که **HTTP** جزو پروتکل های قدیمی هست و اون موقع استفاده بهینه از پهنای باند مطرح نبوده و اینکه تا اون جایی که میشه هدر ها کوچک باشن و بعضا افراد خودشون باید این پیام ها و هدر ها رو ایجاد می کردن و به همین دلیل هم راحت تر بوده که جوری طراحی بشن که یه کاربر انسانی هم بتونه اون ها رو بخونه، راحت تایپ کنه و کار مشکلی نداشته باشه.

- هر پیام **HTTP request** به **request line** داره که خط اول این پیام هست. ابتدای پیام یک متد رو بیان می کنیم که معروف ترین متد **GET** هست که در اون ما تقاضای دریافت به **resource** یا آبجکت رو می کنیم. بعد از اون ما باید قسمت **path name** رو قید کنیم (نه **host name**) که با اسلش شروع میشه و بعد از اون به فاصله میذاریم ، کلمه ی **HTTP** و دوباره اسلش ، و بعد ورژن **HTTP** رو مشخص می کنیم. بعد از ورژن اینتر رو میزنیم که این اینتر خودش متناظر با دوتا کاراکتر هست : **carriage return** و **line feed** (**\r\n**)

- بعد از این، قسمت **header lines** رو داریم ، که طولش میتونه متغیر باشه. حداقل **header line** ای که می تونیم داشته باشیم خطیه که اولش کلمه ی **Host** رو قید کردیم. (بقیه ی **header line** ها ضروری نیستن و اگه نباشن **bad request** دریافت نمی کنیم). بعد از کلمه ی **Host** ، به علامت : و به فاصله قرار میدیم و **host name** رو می نویسیم و مجدداً با **\r\n** این **header line** رو هم ختم می کنیم. (انتهای هر **header line** ای، به **\r\n** وجود داره.)

- هدر لاین دیگه ای به اسم **User-Agent** وجود داره که نوع **browser** کلاینت رو تعیین می کنه تا اگه صفحه وب با فرمت

خاصی مخصوص اون **browser** ، در سرور وجود داره ،همون به کلاینت ارسال بشه.

- فرمت هایی که **browser** میتونه قبول کنه توی هدرلاین **Accept** میاد .

- توی هدر لاین **Accept-Language** هم اون زبان هایی که **browser** ترجیح میده محتوای صفحه ی وب از سمت سرور بهش ارسال بشه آورده شده.

- توی هدر لاین **Accept-Encoding** ، **Encoding** های قابل قبول رو ذکر می کنیم که می تونن **decode** بشن.

- توی هدرلاین **connection** هم عبارت **keep-alive** وجود داره که متناظر با عبارت **persistent** عه (البته این مربوط به مثال کتابه که نسخه ی **HTTP**، **1.1** هست)

اگه به جای عبارت **keep-alive**، عبارت **close** رو داشته باشیم ، متناظر با **non-persistent** هست .

- بعد از همه ی هدرلاین ها ، یه اینتر دیگه هم میزنیم (درواقع یه عبارت **\r\n** دیگه هم وجود داره) که انتهای پیامی که می خوایم به سرور بفرستیم مشخص بشه.

- بعضی از **request** ها بعد از قسمت هدرلاین ها ، یه **entity** **body** دارن که داده هاشون در اون قرار می گیره (مثل **POST** و **PUT**) . البته متد **GET** داده نداره و این قسمتش خالیه.

- ما قبل از اینکه پیام **HTTP request** بفرستیم، به ارتباط **TCP** برقرار می کنیم و آدرس سرورمون مشخصه. دلیل اینکه دوباره آدرس **host name** رو توی هدرلاین **Host** می نویسیم چیه؟ (تالار گفتگو)

• Other HTTP request message

- **POST method** : بعضی صفحات وب هستن که کارکرد اون ها مبتنی بر گرفتن ورودی از کلاینته (تحت عنوان **form**) و اون کلاینت باید اون فرم رو پر کنه و برای سرور ارسال کنه و مبتنی بر اون مقادیری که توی فرم پر کرده، به محتوایی براش ارسال میشه. شاخص ترین این صفحات وب ،موتور های جستجو (**research engines**) هستن. داده هایی که توسط کلاینت جستجو می شن توی قسمت **entity body** اون درخواست **HTTP** قرار می گیره.
- **GET method** هم که گفتیم به طور اولیه برای درخواست یه فایل یا آبجکتی از سرور استفاده میشه . اما میتونه کاری که متد **POST** می کنه رو هم از طریق مفهومی به اسم **extended url** انجام بده. این متد میتونه مقادیری که در بعضی از فرم ها هستن (عنوان فیلد فرم + چیزهایی که کاربر وارد کرده) توی قسمت **url** توسط علامت هایی مثل **&** یا **?** مشخص کنیم و برای سرور بفرستیم.
- **HEAD method** : بیشتر برای دیباگ کردن استفاده میشه. مثل متد **GET** ولی وقتی با استفاده از این متد به سرور پیام می

فرستیم ، سرور فقط هدر پیام رو برای ما می فرسته و آبجکت رو نمی فرسته.

- **PUT method** : برای **web publishing** استفاده میشه ،

میتونیم از کلمه ی **PUT** استفاده کنیم و بعد یه **url** ای رو مشخص کنیم و بعد چیزی که توی **body** پیام ما هست رو میره جایگزین **url** توی صفحه ی وب ما می کنه و داده های قسمت **body** به طور کامل با فایلی که توی **url** مشخص شده جایگزین میشه.

• **HTTP response message** :

- این پیام ها هم **ASCII** و **human readable** هستن. هدر لاین دارن. قبل از قسمت هدر لاین ، یه خطی هست که خط اول این پیامه و بهش **status line** گفته میشه. توی این خط اول ، ابتدا ورژن **HTTP** رو میگیریم و بعد یه کدی رو میگیریم ، و بعد معنی کد رو .البته این معنی کد اضافه است و چون موقع ساخت پروتکل **HTTP** ملاحظات صرفه جویی توی هدر در نظر گرفته نمی شده ، این معنی کد هم توی خط اول ذکر میشه. مثلاً اگه کلاینت یه فایلی رو از سرور درخواست کرده باشه ، اگه درخواست موفقیت آمیز باشه کد **200** ارسال میشه و بعد اطلاعاتی راجع به آبجکت در قالب هدر لاین ها و خود اون فایل درخواست شده توی قسمت **body** پیام ارسال میشه.

- هدر لاین ها کلا یه عنوان دارن، یه «:» ، یه اسپیس ، و یه ولیویی که متناسب با اون عنوان هست.
- هدر لاین **Date** تاریخ رو مشخص می کنه.
- هدر لاین **Server** ، نوع سرور رو مشخص می کنه .
- هدر لاین **Last-Modified** زمان آخرین آپدیت آبجکت رو مشخص می کنه.
- **Content-Length** طول پیام رو مشخص می کنه.
- **Content-Type** هم نوع محتوا رو مشخص می کنه (نوع فایل + encoding)
- در آخر هم هدر لاین ها با یه **\r\n** از قسمت **body** جدا میشن.

• HTTP response status codes :

- کد **200 OK** : موفقیت آمیز
- کد **404 Not Found** : سرور نمی تونه آبجکت درخواست شده رو توی فایل سیستم هاش پیدا کنه.
- کد **301 Moved Permanently** : آبجکت از روی اون صفحه ی وب منتقل شده. البته توی این موقعیت صفحه وب ، آدرس جدید آبجکت رو داره و طی هدر لاین جدیدی به اسم **Location** آدرس جدید اون آبجکت رو برای کلاینت می فرسته.

- کد **400 Bad Request** : وقتی سینتکس پیاممون با پروتکل مطابقت نداره .

- **505 HTTP Version Not Supported** : وقتی ورژن **HTTP** کلاینت و سرور باهم فرق کنه.

- ابزار هایی هست که میشه با اون ها پیام های **HTTP** رو در عمل دید. مثل **netcat** که برخلاف **telnet** کانکشن **UDP** هم با سرور ها ایجاد می کنه.